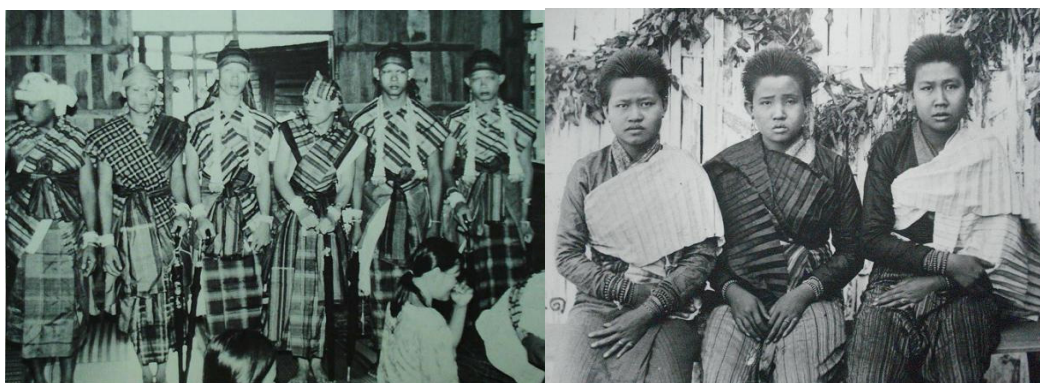

ด้านการแต่งกาย ผ้าทอของชาติพันธุ์ไทยลาวเวียง

ชาวลาวเวียงมีเอกลักษณ์ในการแต่งกายเป็นของตนเอง ตามกลุ่มชาติพันธุ์ ลักษณะการแต่งกายเรียบง่าย วัสดุที่ใช้ หรือนำมาตัดเย็บเสื้อผ้า ก็ผลิตขึ้นเอง ทุกขบวนการ ตั้งแต่ปลูกฝ้าย ปั่นด้าย ทอ ตัดเย็บ ย้อมจนสำเร็จรูป เป็นเครื่องนุ่งห่ม นานาชนิดตามวัฒนธรรมและงานพิธีกรรมที่จะสวมใส่

การแต่งกายของชาวลาวเวียงตั้งแต่เมื่ออพยพมาตั้งถิ่นฐาน จนถึงปัจจุบัน ที่นำติดตัวมา คือ ฝ้ายชายส่วนใหญ่นุ่งกางเกงหลวมๆขาครึ่งหน้าแข็ง คล้ายกางเกงจีน หรือกางเกงขาก๊วย ตามที่เรียกกัน แต่เอวจะแคบกว่า สีของกางเกงจะเป็นสีดำ หรือสีวรรณะเข้ม อาจเป็นกรมท่าก็มี เสื้อคงเป็นเสื้อคอกลมหลวมๆมีกระดุม และไม่มีกระดุม อาจเป็นเสื้อปาน หรือผ้าด้ายดิบ มักไม่มีลวดลาย ส่วนใหญ่สีขาว ถ้าไปงานบุญ สีกรมท่า น้ำเงินเข้ม ก็สวมใส่กันมาก ที่สำคัญคือ มีผ้าขาวม้าคาดเอวเพื่อความทะมัดทะแมง

นอกจากนั้น มีผ้าพาดบ่าขนาดประมาณผ้าขาวม้าแต่พับเป็นแผ่นคล้ายกับผ้าแพรของฝ่ายหญิง หรือคล้ายสังฆาฏี ของพระสงฆ์ใช้พาดไหล่ทั้งสองข้าง หรือพาดข้างซ้ายปล่อยชายลงหน้าหลัง คล้ายสังฆาฏี หรือพาดแบบรูปตัวยู เอาชายลงไปข้างหลังทั้งสองชาย เลื่อนตัวยูมาประมาณเหนือราวนม

การแต่งกายของชายและหญิงลาวเวียงในอดีตก่อนที่จะอพยพมาอยู่ในประเทศไทย

ฝ่ายหญิงสูงอายุหรือกลางคน รุ่นก่อนนุ่งผ้าโจงกระเบน ขณะนี้ยังมีความเหลืออยู่จำนวนน้อย แต่มีแน่นอน สวมเสื้อแขนกระบอก เอวรัดรูปปล่อยชายมาราวสะโพก ชายเสื้อบานออกเล็กน้อย สีเสื้ออ่อน ขาว เทา หรือน้ำเงินแก่ กรมท่า ดำ นุ่งผ้านุ่งโจงกระเบนสีแก่ สีดำ สีหมากสุก แล้วแต่คนชอบตามอัธยาศัย ชายพกผ้าเหน็บถุงหมาก ละผ้าเช็ดปากถือตะกร้าหมากดูพองาม ส่วนโบราณจริงๆสวม เสื้ออ้อดสายเดี่ยวนุ่งโจงกระเบนเท่านั้นเองไปได้ทั่วสารทิศ เสื้ออ้อดสายเดี่ยวมีลักษณะเป็นผ้าดิบหรือผ้าลินินสีขาว สีอื่นมีให้เห็นน้อยมาก อาจเป็นสีดำไปเลยก็มีให้เห็นหนามาก เพราะมีกระเป่าข้างหน้าสองใบ เหมือนกระเป่าเสื้อเชิ้ตของบุรุษในปัจจุบัน รัดรูปแน่น ติดกระดุมข้างเสื้ออ้อดสายเดี่ยว มีลักษณะเหมือนเสื้อคอกระเช้า แต่รัดรูปแน่น เสื้อคอกระเช้ามีสายพาดบ่าลงมาสองสาย สำหรับหญิงสาว แต่คนแก่ ๖๐-๑๐๐ ปี ใช้สายเดี่ยว ฉีกปากคล้ายพระสงฆ์ห่มเฉียงนั้น ชายเสื้อสั้นประมาณสะดือ เหมือนสายเดี่ยวปัจจุบันแต่สายเดี่ยวพาดบ่าหนาประมาณฝ่ามือ พาดบ่าซ้ายเหมือนกันทุกคน

การแต่งกายของหญิงลาวเวียง ราชบุรี ในงานประเพณีของชุมชน

ถ้าอายุต่ำกว่า ๕๐ ปีลงมา ยังใช้ผ้าแพรวพันรอบอกทับลงไปแล้วเหน็บชายผ้าให้แน่นไว้ใต้รักแร้ ปลายชายยาวลงมาถึงสะโพก อันนี้คล้ายคนไทยโบราณ ไม่มีการสวมรองเท้าแต่อย่างใด ฝ่ายหญิงสาว จะสวมเสื้ออ้อดสองสาย รัตกุมและมิดชิดกว่าสายเดี่ยวคออีกแคบลง ตัดกระดุมข้าง หรือหลังเหมือนคนแก่ เวลาไปงานบุญก็ห่มผ้าแพรวทับอีกที ปล่อยชายลงหน้าหลัง พันห่ออกและไหล่หนึ่งรอบ แล้วปล่อยชายลงหน้าหลัง ฟ้านุ่งผ้าถุงก็อาจเป็นสีแก่ สีหมากสุก สีน้ำเงินอมเทาหม่นๆคล้ายโซ่ง แต่ไม่เหมือนส่วนใหญ่ออกมาทางม่วงแดง มีลายทางมาตามยาวบนลงล่าง เป็นริ้วขาวๆเล็กถี่กว่าของโซ่ง ชายผ้าถุงด้านบนมีขอบขาว ด้านล่างชายผ้าถุงมีขอบขาว ประมาณคืบเศษ เวลาสวมใส่คาดเข็มขัดรัดแน่น พันพกผ้าซ่อนชายไว้สนิท เพราะสวมเสื้ออ้อดชายเสื้อจะไม่ยัดลงทับด้วยผ้าถุง เสื้ออ้อดจะลอยอยู่ ชายพกผ้าจะมัดแน่นอยู่ต่างหาก ถ้าสวมเสื้อแขนกระบอกเสื้อก็ปล่อยชายอีกเหมือนกัน จึงต้องนุ่งผ้าถุงให้แน่นเข้าไว้ เวลางานบุญก็ห่มผ้าแพรว สวมเสื้ออ้อดรัดรูป นุ่งผ้าถุงลายทาง กล้าผม ทัดดอก มณฑา พกผ้าสีแดงเซ็ดปากเวลากินหมาก ไม่สวมรองเท้าเช่นกัน สมัยก่อนไม่มีรองเท้าและไม่นิยม หากเป็นคนธรรมดาทั่วไป ก็สวมเสื้อแขนกระบอกรัดรูป นุ่งผ้าถุงสีเข้ม ไม่มีพิธีรีตองมาก ผ้าแพรวสีขาวพาดบ่าสักผืนหนึ่งก็เพียงพอแล้ว ส่วนเด็กไม่ค่อยได้สวมใส่อะไรมากนักหรือแล้วแต่พ่อแม่จะหาให้มีผมแกละ ผมจุก ถักเปีย เหมือนคนไทยทั่วไป

ปัจจุบันนี้การแต่งกายของชาวลาวเวียงมีการเปลี่ยนแปลง หากคนนุ่งผ้าโจงกระเบนแทบจะไม่มี เช่นเดียวกับที่สาวชาวลาวเวียงวันนี้นิยมนุ่งกางเกงยีนส์หนา สวมเสื้อยืดสายเดี่ยว

ผ้าทอ

ผ้าเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ของการดำรงชีวิตของมนุษย์ นอกจาก อาหาร ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค ในสังคมเกษตรจะมีการทอผ้าเพื่อใช้สอยภายในครอบครัว โดยการถ่ายทอดวิธีการทอผ้าให้แก่สมาชิกที่เป็นเพศหญิง ซึ่งนับว่าเป็นภูมิปัญญาที่ถ่ายทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ผ้าทอของกลุ่มชนกลุ่มต่างๆ จึงแสดงถึง ศิลปะภูมิปัญญาของชุมชน

ผ้าทอลาวเวียงของสะสมของพระครูโพธารามพิทักษ์ "หลวงพ่อเขียน สิริมงคล" เจ้าคณะอำเภอโพธาราม
และเจ้าอาวาสวัดโบสถ์ อ.โพธาราม จ.ราชบุรี